

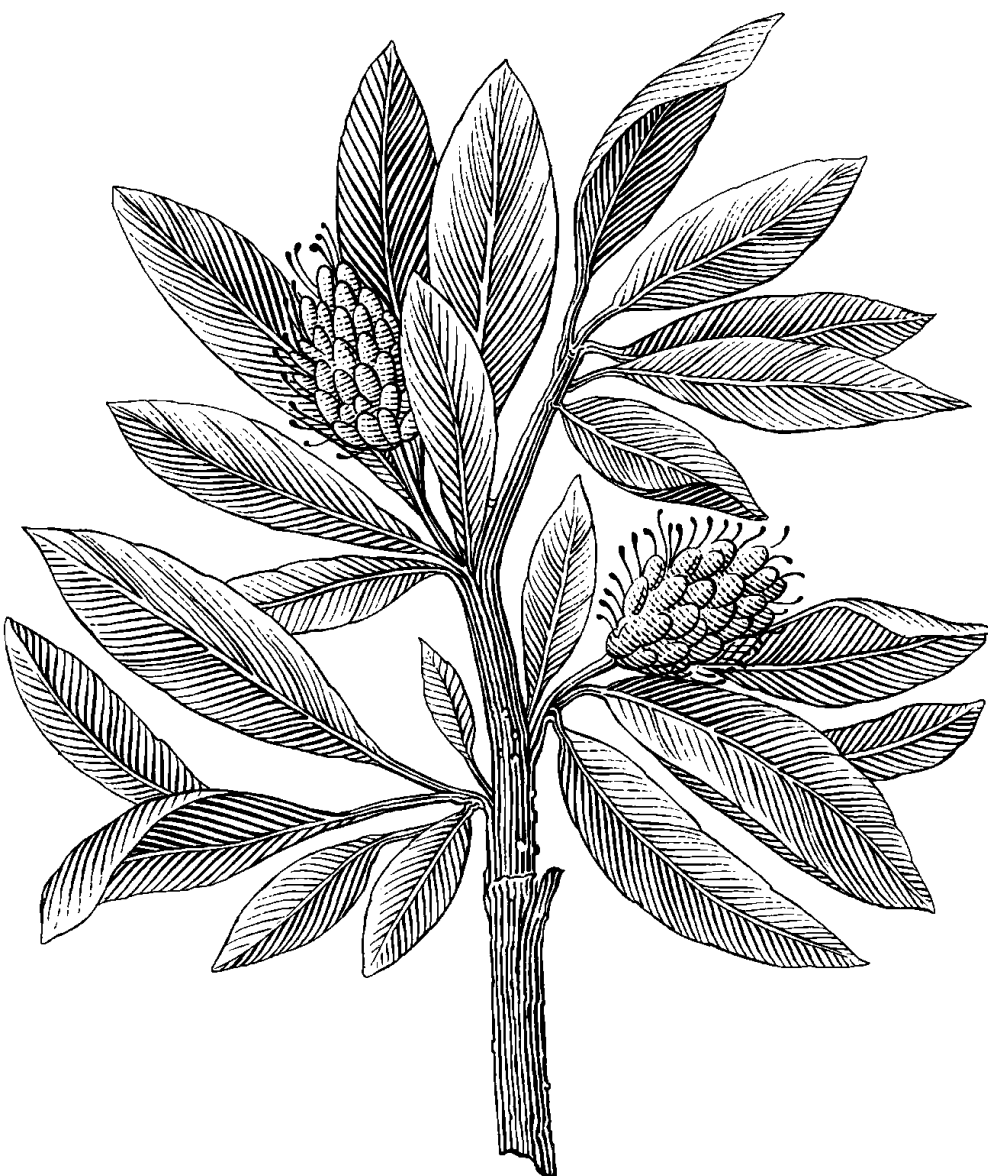
Linnéuniversitetet

Kalmar Växjö

Självständigt arbete på grundläggande nivå
i musikpedagogik

Om musik, sång och språk

En litteraturstudie om musikens funktion i språkutveckling

Författare: Sabrina Karlsson, Jonas

Snäckmark

Handledare: Olle Zandén

Examinator: Lia Lonnert

Termin: HT17

Ämne: Musikpedagogik

Nivå: Grundläggande

Kurskod: 2MU001

Författare: Jonas Snäckmark, Sabrina Karlsson

Titel: Om musik, sång och språk. En litteraturstudie om musikens funktion i språkutveckling

Engelsk titel: About music, song and language - a literature study on the function of music in language development

Abstrakt

Syftet med litteraturstudien är att undersöka vilka funktioner litteraturen tillskriver musik och sång i barns språkutveckling samt med vilken styrka och på vilka grunder litteraturen hävdar dessa funktioner. Som analysmetod studerars olika påståendens retoriska styrka genom att använda följande begrepp som analysverktyg: *komplex modalisering*, *enkel (assertorisk) modalisering* och *noll-modalisering*. Först söks det efter påståenden som berör frågeställningarna för att sedan, med hjälp av utvalda analysverktyg, undersöker dess styrka.

Resultat påvisar att en överhängande majoritet hävdar att det finns relationer mellan musik och språkutveckling men att dessa är grundade på olika sätt. Även om författarna verkar vara säkra på sina antaganden, så framkommer inga definitiva forskningsgrunder när det gäller relationerna mellan musik och språkutveckling. Bara för att det nämns forskning eller forskningsresultat så säger det inte att det är fundamentalt eller allmänt bevisat som sant. Många påståenden i litteraturen innehåller assertoriska modaliseringar. Dock är dessa inte tillräckligt grundade i vetenskaplig forskning för att kunna tillskriva dem styrka.

Nyckelord

musik, språk, epistemiska uttryck, språkutveckling

Jonas och Sabrina ville gärna tacka familjen och närstående samt Olle Zandén för stöd och förståelse.

Innehåll

1 Inledning och bakgrund	5
2 Syfte och frågeställningen	7
3 Teoretiska grunder	8
3.1 Epistemiska Uttryck	8
4 Tidigare forskning	10
4.1 Tidigare forskning om musik och språkutveckling	10
4.2 Tidigare forskning om modala uttryck	11
5 Metod	12
5.1 Litteratursökning	12
5.2 Kvalitet och relevans	12
5.3 Urvalskriterier	13
5.4 Översikt över forskningsmaterialet	13
5.5 Analysverktyg	17
5.6 Arbetsindelning	18
6 Resultat	19
6.1 Relationer mellan musik och språk	19
6.2 Författarnas påståenden och hur dessa är grundade	19
6.2.1 Samspel och kommunikation	20
6.2.2 Lärande	25
6.2.3 Hjärnans funktion	28
6.3 Sammanfattning	31
7 Diskussion	33
7.1 Resultatdiskussion	33
7.2 Metoddiskussion	34
7.3 Förslag på vidare forskning	35

8 Referenser	36
9 Bilaga	39

1 Inledning och bakgrund

Vi är två musiklekturstudenter på Linnéuniversitetet i Växjö, Småland, som delar ett gemensamt intresse i samspelet mellan musik och lingvistik. Bakgrund till intresset för samspelet mellan musik, sång och språk rotar sig i att vi bägge har arbetat som musiker i olika länder under många år. Som aktiva musiklektare anser vi att språkets värde och användning är en viktig aspekt som borde uppmärksammas, besvaras och utvecklas kontinuerligt. På så vis kan vi eftersträva en grogrund för väletablerad språk- och musikkultur. Människor kan tillägna sig språk på många olika sätt, dock är sång av störst intresse för oss då det verkar som sången och språk är uppbyggt av samma byggstenar. Vid vår litteratursökning märkte vi att det verkar inte bara vara sång som har en påverkan på språk utan även andra aspekter av musik, exempelvis rytm och rörelse. Därför väljer vi att ta upp musik och sångens funktion i språkutveckling.

Den svenska läroplanen LGR11 syftar till att lärarnas uppdrag är att undervisa språkutvecklande i samtliga ämnen, oavsett om det är i förskolan eller på grundskolan. Detta kan bero på att språkkunskaper, som ger förmågan att kommunicera och delta i sociala sammanhang, är det som påverkar barnens framtid. Att lägga stort vikt på språkutveckling i alla ämnen och årskurser kan även bero på befolkningsförändringar i form av internationell tillväxt i Sverige. Nationellt centrum för svenska som andraspråk påpekar att “forskning visar att kommunikativ, flerstämmig undervisning där man fokuserar på språkets roll i alla ämnen är gynnsam för alla elever och högst nödvändig för flerspråkiga elever” (Nationellt centrum för svenska som andraspråk, 2017-11-11). Gun Hägerfelth skriver i sin bok *Språkarbete i alla ämnen* att “[...] få lärare har under sin utbildning fått insikt i det språk som skapar ämnena” (Hägerfelth 2012:04). Då kan det vara av stor vikt att utforska olika sätt att undervisa språkutvecklande, även inom ämnet musik.

Lärandet inom det svenska skolsystemet relaterar till olika lärandeteorier som innebär olika perspektiv på hur människor tillägnar sig kunskaper. Forskning visar

“att barn lär sig det talande språket när det sker i samspel där språk och handling har en funktion” (Jederlund 2002:31). Jakobsson (2012) skriver att ”samtidigt har mänskligheten genom historien utvecklat olika typer av minnestekniker som underlättat för oss som exempelvis ramsor, rim, folksånger och mentala minneslistor som därmed också kan betraktas som artefakter eller kulturella produkter” (Jakobsson 2012:156). Författaren hävdar att människor har utvecklat ett system där musik och sång användas för att minnas.

Det finns en redan stor kunskapsbank i vårt forskningsområde. Det finns även ett antal studentuppsatser som delvis undersöker liknande syften som vårt. Dock är vårt tillvägagångssätt annorlunda än andra studentuppsatser inom ämnet. Denna uppsats är en analys som sätter fokus på att avgränsa och utvärdera litteratur, om språkutveckling med musik och sång, inom en given tidsram. Tidsramen utesluter därför litteratur som publicerades före år 2000 för att kunna ge en så aktuell bild som möjligt om kunskapsläget inom det valda ämnet. Vi ämnar undersöka vilka funktioner litteraturen tillskriver musik och sång i barns språkutveckling samt med vilken styrka och på vilka grunder litteraturen hävdar dessa funktioner.

2 Syfte och frågeställningar

Syftet med litteraturstudien är att undersöka vilka funktioner litteraturen tillskriver musik och sång i barns språkutveckling samt med vilken styrka och på vilka grunder litteraturen hävdar dessa funktioner. Vi ämnar diskutera följande frågor:

- 1) Vilka relationer mellan musik och språkutveckling lyfts fram i den valda litteraturen?
- 2) Med vilken styrka hävdar författarna dessa relationer och hur grundar de sina påståenden?

3 Teoretisk grund

Detta kapitel handlar om teoretiska och analytiska grunder som är centrala för analysen i detta arbete. Den som är av stort intresse är *epistemiska uttryck* som är en underkategori till modala uttryck. Modala uttryck är verktyg med vars hjälp en kan reglera och påverkar yttrandeansvar. Yttrandeansvar är ett sätt att reglera talarens ansvar för påståendet som yttras. Exempel av regleringar som kan balansera ansvaret för sanningsvärdet i ett uttalande kan vara adverb såsom *troligen* och *uppenbarligen*. Men dessa kan även vara hjälpverb såsom *måste*.

För att hitta information för den teoretiska bakgrunden gjordes en svensk sökning med sökorden uttryck+språk+epistemisk+begrepp på Google Scholar som gav 128 träffar. Den första artikeln som hittades och som visade sig vara den mest intressant för vårt arbete var *Talarens ansvar för sitt yttrande* av Hans Kronning (2009).

3.1 Epistemiska uttryck

Hans Kronning, professor i romanska språk vid Uppsala universitet, beskriver hur epistemiska uttryck har stigit i rang ur ett historiskt perspektiv. Detta framförallt inom vetenskapliga och journalistiska skrifter. Kronning menar att det finns ett konceptuellt yrkesspråk i vetenskapsakademien men också i det mer allmängiltiga sammanhanget. Kronning menar att det framkommit en del så kallade modala uttryck för att reglera ansvaret för sitt påstående eller yttrande. Med hjälp av dessa uttryck så ökar chansen för att kartlägga huruvida påståenden som görs har en karaktär av påtaglig sanning, personliga- och opersonlig konstruktion eller att en inte har lagt någon vikt i sanningsvärdet. Författare tydliggör exempel på hur en kan anpassa epistemiska uttryck i form av underkategorier. I texten beskriver författaren hur ansvarsreglerande uttryck används.

Författaren indelar epistemiska uttryck i två kategorier, formella och semantiska uttryck. Den för vår studie intressanta kategorien är den semantiska

som vidare indelas i epistemisk mediation och epistemisk modalitet. Enligt författaren så anger epistemisk mediation kunskapskällan eller en grammatisk kategori. Det kan även kopplas till hur kunskapen förvaltas i medvetandet av den som uttalar sig. Detta syftar till informationsgivandet, intagande och värdet i yttrandet, men också källan till kunskapen. Genom abduktiv slutledningsförmåga görs det ett första antagande utifrån att något är som det är på grund av föregående yttrande, exempel: “Hon är så blek, hon *måste* vara sjuk” där “måste” är en slutledning (Kronning 2009:181). När man sedermera talar om hörsägen, alltså bortfall av kunskapskällan, så blir det istället “hon ska vara sjuk” där “ska” menar att kunskapsinnehållet kommer från en sekundär källa. Epistemisk modalitet “anger styrkan som talare tillmäter det i yttrandet uttryckta kunskapsinnehållet” (Kronning 2009:181). Kronning delar upp epistemisk modalitet i tre stadier. Dessa är komplex-, enkel (assertorisk)- och nollmodalisering. Det innebär att ett kunskapsinnehåll kan kategoriseras i ett yttrande och därmed tillskriva styrkan i vad som skrivs eller talas om. Med hänsyn till epistemisk modalitet kan ett innehåll antagligen vara sant, antagligen sant eller ett icke ställningstagande till sanningsvärdet i yttrandet. Vidare i studien så visar författaren distinkta drag för hur talaren eller skrivaren kan, med hjälp av epistemiska uttryck, värdesätta diverse uttryck och hur man kan tillskriva eller fränsäga sig ansvaret för yttrandet. Ett exempel för de tre epistemiska stadium är *hen är* trött som grundmening och enkel modalisering, *hen måste* vara trött som en form av komplex modalisering och *hen ska vara* trött som är ett exempel av nollmodalisering.

4 Tidigare forskning

Detta avsnitt kommer att behandla tidigare forskning om både musik och språk och modala uttryck. För att hitta tidigare forskning om modala uttryck gjorde vi en engelsk sökning på Google Scholar av begreppen modality+verb+expressions+linguistics epistemic+probability+interaction som gav 11500 träffar. Då det är omöjligt att läsa sig igenom alla valde vi att begränsa oss till de 10 mest populära. William Turnbull och Karen L. Saxtons (1997) artikel *Modal expressions as facework in refusals to comply with requests: I think I should say 'no' right now* visades först på listan och var den som var, efter noggrann läsning, av störst intresse för oss. För att hitta tidigare forskning kring musik och språkutveckling gjorde vi först en vanlig Google sökning som frambringade tillräckligt resultat då vi hittade Katarina Dahlbäcks studie bland de tio mest populära träffarna. De andra utsorterade vi på grund av att dessa var bland annat studentuppsatser som inte kunde användas som tidigare forskning.

4.1 Tidigare forskning om musik och språkutveckling

Katharina Dahlbäck (2011) undersöker samspelet mellan musik och språk i licentiatuppsatsen *Musik och språk i samverkan*. Syftet med studien är att undersöka barns delaktighet, deltagande och interaktion i en lärmiljö då musik och språk samspelar. Studien har även som syfte att bidra med kunskaper om språkets respektive musikens funktion. Författaren tar upp delaktighet, musik som mål och medel, språksyn, litteracitet och kunskapstraditioner då hon utgår ifrån den sociokulturella teorin enligt Vygotskij och Säljö. Denna studie påvisar bland annat att det finns många gemensamma punkter där språk och musik kan mötas och hur dessa kan stödja barns läs-, skriv- och talutveckling. Dahlbäck skriver att ”förmågan att lyssna medvetet och särskilja ljud och toner verkar vara väsentligt för både språkfärdighet och musikalisk färdighet” och att “den auditiva urskiljningsförmågan behöver alltså stimuleras av omgivningen” (Dahlbäck 2011:56). Studien genomfördes under ett år i form av ett utvecklingsarbete som

har sin utgångspunkt i klassrumspraktiken. Arbetet genomfördes med hjälp av 26 barn i årskurs ett, en klasslärare och en specialpedagog. Under fyra dagar i veckan började eleverna med en strukturerad och multimodalt program som involverade olika musik- och språkaktiviteter. För att synliggör likheter och skillnader mellan musik och talspråk jobbade eleverna med de beståndsdelar som musik och språk har gemensamt, såsom melodi, ljud, syntax, tonhöjd och rytm. Fyra barn blev observerade. Empiriskt material samlades in i form av video, antecknar, observationer och intervjuer. Resultatet påvisar att barnen blev mer involverade och engagerade i multimodala lärmiljöer, då musik och språkaktiviteter interagerade.

4.2 Tidigare forskning om modala uttryck

I kapitel 2 betonar författarna att modala uttryck kan behandla antingen sanningshalten hos påståenden eller sanningshalten hos händelser och förhållanden i sig. Författarna skriver vidare hur modala element visar hur sannolik en viss händelse eller ett viss påstående är. Turnbull och Saxton (1997) skiljer mellan modala och kvasi-modala. I svenska språket så är dessa modala uttryck *kan*, *borde*, *skulle*, *kunna*, *måste*, *borde*, *ska* och *kommer* och kvasi-modalerna som *borde*, *behöver*, och *borde ha*. Författaren urskiljer tre typer av modala uttryck. Dessa är deontisk modalitet, kausal modalitet och epistemisk modalitet. Deontiska och kausala modala uttryck om att överföra omdöme om bland annat talarens eller författarens förmåga eller skyldighet. Turnbull och Saxton fokuserar sin undersökning primärt på ansiktsuttryckets nyttjande i modala uttryck. Slutsatsen är att med hjälp av modala uttryck så kan risken för att förlora ansiktet minskas för dels den som nekar ett förslag men även för den som yttrar förslaget.

5 Metod

Följande kapitel beskriver vårt metodval, hur litteratursökning genomförs samt hur insamlat material granskas och analyseras.

Det finns olika metoder som är lämpliga för att genomföra en forskningsstudie i vårt studieområde inom musikpedagogik. Dock har vi bestämt oss att genomföra en allmän litteraturstudie. Det finns olika typer av litteraturstudier och en allmän litteraturstudie valdes enligt Ericsson Barajas, Forsberg och Wengströms (2013) modell då studien skulle syfta till "beskriva kunskapsläget inom ett visst område" (25). En litteraturstudie är en sammanställning, tolkning och analys av redan existerande forskning inom ett visst forskningsområde. Ett första steg har varit att hitta preliminär information om temat *musikens funktion i språkutveckling* i diverse böcker, tidningar, studentuppsatser och artiklar.

5.1 Litteratursökning

Sökningen efter relevanta pedagogiska faktaböcker gjordes på Karlskrona stadsbiblioteks hemsida och Halmstad Högskolas bibliotek under tidsperioden 15.01.2017 - 28.06.2017. Sökning gjordes även manuellt genom att läsa innehållsförteckningar och genom att studera referenslistan i till vår studie intressanta artiklar och böcker. Följande nyckelord och fraser har använts för att söka böcker på biblioteken: musik, sång, språk+musik, utveckla språk, sång+musik+barn, språkutveckling och musikpedagogik.

5.2 Kvalitet och relevans

För att säkra kvaliteten i uppsatsen har det gjorts anteckningar och skriftliga sammanfattningar av samtliga texter under litteraturinsamlingsprocessen. Genom att studera textböcker har vi samtidigt fördjupat våra kunskaper om musik och språk. Vi har ansträngt oss att vara noggranna i användandet av citat och referenser,

samt i resonemang och analys av dessa. Enligt Eriksson Barajas, Forsberg och Wengström (2013) “avgör forskarens perspektiv hur bearbetning och tolkning ska genomföras” (s. 49). Kvaliteten av vårt arbete är därmed beroende på perspektivmedvetenhet.

5.3 Urvalskriterier

Redan i början av litteratursökningen har det varit viktigt att granska och värdera materialet kritiskt för att sedan underlätta urvalet av relevanta textböcker. Detta har skett via noggrann läsning av abstrakter och sedan djupläsning av textböckerna i helhet eller dess relevanta kapitel. I första hand så har vi bestämt oss att använda pedagogiska textböcker. Böckerna skall befatta sig med musik och språk. Totalt hittade vi 240 textböcker på Karlskronas och Halmstads bibliotek. Efter första urvalet, då vi läste böckernas sammanfattning så lånade vi 26 textböcker. Sedan har vi avgränsat vidare. Urvalet har grundats utifrån publikationsår (2000-2015), författarnas yrke, genre och relevans till vårt syfte och frågeställningar (se även tabell i bilagan). För att kunna arbeta med ett hanterbart antal texter har vi valt att studera åtta pedagogiska textböcker inom ämnen musik och språk.

5.4 Översikt över forskningsmaterialet

Den första boken som vi har valt att undersöka är *Musik och Språk - ett vidgat perspektiv på barns språkutveckling och lärande* av Ulf Jederlund. Boken publicerades för första gången i 2002. I boken refereras kunskaper, metoder, terminologi och expertis från skilda vetenskapsgrenar. Boken handlar om barns språklig och musikalisk utveckling och den belyser hur dessa påverkar varandra. Boken beskriver bland annat om tidig kommunikation som kan te sig före födelsen, språkutveckling, värdet och betydelse av prosodi och uttal samt musikens betydelse för lärande, inläring och hälsa. Författaren belyser bland annat värdet av social interaktion och samspel, kommunikation, språklig stimulans och musik

som potentiellt verktyg för språkutveckling. Författarens påståenden grundar sig dels i egna observationer och erfarenheter och dels tidigare forskning.

Den musiska människan av Bjørkvold (2005) handlar om barn och barnkultur, musik och dess påverkan på lärande och skapande. Boken skildrar olika faser av livet och dess musikaliska upplevelser, från och med födelsen, men också hur språket utvecklas i samtliga livsfaser. I boken lägger författaren fram forskningsresultat från olika delar av världen, såsom USA och Norge, där resultatet ger fog för att den spontana barnsången är ett universellt modersmål. Sammanfattningsvis så ger boken en uppmaning om att lärande, inläring och livscykeln tes hänga ihop samt att den kognitiva utvecklingen måste ses i ett sammanhang där känslor och sinnesintryck finns med som nödvändiga delar. Jon-Roar Bjørkvold är professor i musikvetenskap. Bjørkvold lägger vikten vid ljud, rytm, rörelse och kommunikation samt vikten att balansera dessa i samspel med lek. Materialet som framkommer i boken är baserat på egen forskning och tidigare forskning.

Barn och sång - om rösten, sång och vägen dit är en antologi av redaktören Gunnel Fagius (2007) i samarbete med tolv andra författare. Boken vänder sig framförallt till lärarstudenter men även till aktiva musiklärare och logopedier. Fyra texter i antologin är av intresse till oss. *Barnet, hjärnan, musiken och sången* av Jan Fagius, docent i neurologi, och Hugo Lagercrantz (2007), professor i barnmedicin, är baserat på observationsstudier gjorda på foster och nyfödda barn. Den talar om hur barnets begynnande språkförståelse går ihop med hur hjärnan utvecklas. I kapitlet *Musik och rörelse hör ihop!* skriver rytmik- och danspedagogen Heléne Don Lind (2007) om samspelet mellan musik och rörelse i förhållande till barns utveckling. Kapitlet även tar upp rytmisk funktion och improvisationens möjliggörande till språklig-, emotionella-, motorisk och psykisk förmåga. Författarens påståenden grundar sig i tidigare forskning. *Sång och integration i*

skolan - så arbetar vi i Bergsjön av författaren Charina Widmark (2007) handlar om vikten av sång och körtradition och hur arbetet med sång kan påverka socialt samspel, kommunikation och integration. Widmarks text är baserat på egna observationer som aktiv lärare vid Kulturskolan i Bergsjön. I kapitlet *En flygande start - barnets första steg mot talat språk* skriver författaren Ulla Sundberg (2007) om sambandet mellan musik och språk. Kapitlet tar upp barns förutsättningar för kommunikation, socialt samspel och talspråk. Sundbergs text är baserat på forskning.

Boken *Utveckla språket med musik* av Eva Nivbrant Wedin (2013) handlar om hur språket kan utvecklas med musik. Boken riktar sig till pedagogiskt arbete med yngre barn i skolans tidiga år. Den talar om vikten bakom rytm, puls, melodi, betoning, dynamik, klang och även prosodi som verktyg för att främja barns språk-, läs- och skrivkunskaper. Boken skrevs i samarbete med specialläraren Susanne Weiner Ahlström och Michael Schlyter, högskoleadjunkt vid Kungliga Musikhögskolan i Stockholm, för att gemensamt utforska sambandet mellan musik och språkutveckling och prova på respektive övningar. Författarna presenterar såväl teoretiska infallsvinklar som övningar vilka kan användas som utgångspunkt för språkutvecklande arbete med musik. Kapitel två, *Musiken, språket och hjärnan* av författaren Michael Schlyter (2013), är av intresse till oss då den undersöker olika aspekt av musik och språkutveckling samt hur musiken påverkas minne och koncentrationsförmåga. Materialet som presenteras i boken är såväl baserat i egen forskning som i tidigare forskning, text-, rytmik- och sångböcker.

Boken *Barndom, lärande och ämnesdidaktik* av redaktörerna Ingrid Pramling Samuelsson och Ingegerd Tallberg Broman (2013) är en antologi med bidrag från 12 författare. Kapitel elva, *Att berika barns musikaliska lyssnande i förskolan* av Pernilla Lagerlöf (2013), och kapitel tolv, *Centrerat innehåll i musikstunder* av Ylva Holmberg (2013), är av intresse för oss, då dessa kapitel tar upp musikpedagogiskt arbete, grundläggande musikaliska förmåga och dess

övergripande funktion som språkliga redskap och kommunikationsmedel. Material som framkommer i de olika kapitlen grundar sig på olika empiriska och praktisknära studier gjorda i förskoleverksamheten.

Marie Erikssons bok *Musik i förskolan: inspiration och lärande i sagans värld* som publicerades 2013 handlar primärt om att inspirera och motivera pedagoger verksamma inom förskolan att arbeta med musik, sång och rörelse som redskap då dessa, enligt författaren, är inte bara rolig utan även effektiv som läromedel för att utveckla bland annat barns språk, kommunikation och social kompetens. Boken riktar sig framförallt till lärarstudenter, pedagoger och rektorer inom förskoleverksamheten men den syftar även till inspirerar lärare inom grundskola och andra barnverksamheter. Författaren Marie Ericsson är förskollärare. Författarens påståenden grundar sig framförallt i egen erfarenhet och observation som förskollärare men rotar sig även i tidigare forskning, text- och sångböcker.

Elin Angelo och Morten Sæthers (2014) antologi *Barnet och musiken, en introduktion till musikpedagogik för förskollärare* handlar framförallt om det musikaliska barnet och pedagogens roll i dess kreativa utveckling. Författarna utgår ifrån olika perspektiv som bland annat kognitivism, antropologiskt perspektiv och sociologisk perspektiv. Författarna tar upp bland annat socialt samspel, kommunikation och talspråk. Boken riktar sig framförallt till förskolelärare men den även syftar till att inspirera lärarstudenter. Morten Sæthers (2014) text, *Musikalisk utveckling - en helhet*, är av särskilt intresse till oss då den fokuserar på barns musikaliska utveckling kopplat till andra utvecklingsområden såsom motorik, social kompetens, talspråk och kommunikation. Författarens påståenden grundar sig inte bara i egen erfarenhet och observation utan även i tidigare forskning.

Den sista titel som vi har valt att använda till vår studie är *Musik och lärande i barnets värld* av Ylva Hofvander Trulsson och Anna Houmann (2015). Det är en

antologi som syftar till att undersöka samspelet mellan pedagoger och barn i musikpedagogiska aktiviteter. Boken syftar även till att belysa stimulerande faktorer i barns musikaliska lärande och hur vi som pedagoger kan erbjuda grogrund för kreativitet, glädje och lekluŧt. Samtliga påståenden av de olika författarna i boken grundar sig i aktuell forskning och praktisk erfarenhet. Två texter i boken är av särskild stort intresse till oss då dessa belyser bland annat olika aspekt av musik och språkutveckling, estetiska lärprocesser och olika lärandeperspektiv. Dessa är *Musik för alla barn?* av den svenska musikern, kompositören, artist och utbildningskonsulten inom bland annat skolutveckling, pedagogik och språkutveckling Ulla Wiklund (2015) och *Musik i förskolan* av Anna Ehrlin (2015) som är doktor i musikvetenskap och docent i pedagogik.

5.5 Analysverktyg

För att analysera litteraturen vidare har vi först skapat en tematisk översikt utifrån litteraturens innehåll i förhållandet till problemformulering. Med hjälp av den tematiska översikten har det framkommit gemensamma teman som relaterar till vårt syfte och frågeställningar. Dessa teman ligger till grund för resultatdelen.

Uppsatsen är en empirisk forskning som undersöker vilka funktioner litteraturen tillskriver musik och sång i barns språkutveckling samt med vilken styrka och på vilka grunder litteraturen hävdar dessa funktioner. I kapitlet 3.1 nämns epistemiska uttryck som är av störst intresse för oss då epistemiska uttryck handlar om att överföra (eller ger uttryck för) talarens omdöme eller författarens kunskap. Det vi ämnar är att se det potentiella sanningsvärdet i påståenden som vid första anblick verkar ha en stor grad av sannolikhet. Vi har bestämt oss för att använda Kronnings (2009) begrepp som analysverktyg: *komplex modalisering*, *enkel (assertorisk) modalisering* och *noll-modalisering*. Dessa begrepp användas genom hela analysen. Först söker vi efter påståenden som berör våra frågeställningar och sedan, med hjälp av våra analysverktyg, undersöker vi dess styrka. Vår analysmodell bygger därmed på att söka svar på våra frågor genom att

använda följande ovanstående begrepp. För att göra det tydligt så ger vi en exempelmening; *Hen är ledsen* är en enkel/ assertorisk modalisering eftersom den eftersom ordet *är* indikerar en sanning. Om vi sedermera skriver hen *måste* vara ledsen, så uttrycker det både ett antagande om ett sakförhållande och en osäkerhet vilket gör det till en komplex modalisering. Detta beror på att ordet *måste* ger indikationer på att kunskapen inte är tillräcklig för att vara en enkel sanning. Noll-modalisering betyder att meningen är utan sanningsvärde. Ett exempel för noll-modalisering är “*Hen ska vara ledsen*” då det inte finns nog med belägg som styrker sanningsvärdet i meningen.

5.6 Arbetsdelning

I denna studie har vi som författare valt att fördela arbetet på följande sätt. Jonas har skrivit inledning, syfte och frågeställningar. Jonas är till dels även ansvarig för kapitlen översikt över forskningsmaterial och databearbetning. Jonas och Sabrina har arbetat gemensamt med avsnitten epistemiska uttryck, hjärnans funktion i musik och språkutveckling, lärande i musik och språkutveckling samt resultatdiskussionen. Sabrina är också ansvarig för syfte och frågeställningar, samt metod. Sabrina är till dels även ansvarig för kapitlet översikt över forskningsmaterial och databearbetning. Sabrina har även skrivit kapitlet socialt samspel och kommunikation i språkutveckling. Vi har jobbat via Google Docs och haft kontinuerlig telefon- samt Skype kontakt. Vid tillfälle där någon skrivit separat så har det alltid skickats till och blivit återkopplat av varandra. Efter att vi har fått återkopplingar av vår handledare gjorde samtliga korrigeringar tillsammans via Google Docs plattform och telefon respektive Skype.

6 Resultat

Detta kapitel kommer att delas in i två huvuddelar. I första delen nämner vi relationerna, som lyfts av författarna, mellan musik och språkutveckling samt vilka författare som nämner dessa. I nästa del påvisar vi författarnas påståenden och analyserar hur dessa är grundade. Denna undersökning gör vi med hjälp av analysverktyget som presenteras i avsnittet 4.5.

6.1 Relationer mellan musik och språk

I litteraturen hittade vi tre återkommande relationer mellan musik och språkutveckling som nämns av de olika författarna. Dessa är samspel och kommunikation, lärande och hjärnans funktion. Den mest prominent relation som lyfts fram i utvald litteratur är *samspel och kommunikation*. Denna relation tas upp av sammanlagt tretton författare. Dessa är Schlyter (2013), Ericsson (2013), Fagius och Lagercrantz (2007), Sundberg (2007), Don Lind (2007), Widmark (2007), Jederlund (2002), Bjørkvold (2005), Wiklund (2015), Ehrlin (2015), Sæther (2014) och Lagerlöf (2013). Vidare lyfts *lärande* fram som relation mellan musik och språkutveckling utifrån den utvalda litteraturen. Denna funktion tas upp av sex författare. Dessa är Schlyter (2013), Jederlund (2002), Bjørkvold (2005), Lagerlöf (2013), Holmberg (2013) och Wiklund (2015). Den sista relationen mellan musik och språkutveckling som blev prominent i vår studie är rotad i de neurala nätverken och därmed *hjärnans funktion*. Fyra författare har tagit upp denna relation i utvald litteratur. Dessa är Schlyter (2013), Jederlund (2002), Sæther (2014) och Lagerlöf (2013).

6.2 Författarnas påståenden och hur dessa är grundade

I följande avsnitt visar vi författarnas påståenden samt analyserar dessa med hjälp av vårt analysverktyg som beskrivs i avsnittet 4.5. Vi ämnar analysera med vilken styrka och grund författarna hävdar relationer mellan musik och språk samt hur dessa är grundade.

6.2.1 Samspel och kommunikation

Det primära med att utveckla ett språk är att kunna samspela och kommunicera med dem runt omkring, den sociala aspekten som tillkommer med en samt tvåvägs kommunikation. Schlyter (2013) skriver att “musik engagerar automatiskt system för socialt samspel och kommunikation” (Schlyter 2013:24). Här visar författaren en assertorisk modalisering då författaren uttrycker påståendet som en sanning. Sedermera skriver författaren att ”förvisso kommer många barn att klara språket utmärkt utan aktivt musicerande, men musik kan vara en bra hjälp speciellt för barn med språksvårigheter eller dyslexi” (Schlyter 2013:36). Detta är en komplex modalisering. Här skrivs det att det *kan vara* vilket inte säger att författaren är säker i sitt antagande. Marie Eriksson (2013) skriver att ”ofta är spontansång social och kontaktagande [...] det en är en del av leken, utvecklar språket, är kommunikativ och hjälper barnen att bearbeta upplevelser” (Eriksson 2013:27). Även om författaren, i första meningen, pekar på att det sker merparten av tiden så kan vi se en assertorisk modalisering i andra mening med hjälp av: *det är en del av leken* samt är *kommunikativt*. Ericsson skriver vidare att “barn härmar och imiterar varandra hela tiden, men jag upplever att fraser med melodier sprider sig och fastnar hos många barn” (ibid:28). Detta är ett fall av komplex modalisering då det finns ingen enkel sanning här. Författaren menar att hon *upplever* att det inte bara är en imitering utan blir ett kommunikativt medel med hjälp av vidarekoppling, spridning. Författaren tar sen en mer assertorisk modalisering i “jag har allt med börjat att betrakta sång och musik som kommunikation [...] när jag klappar händerna svara barn genom att klappa [...] många barn uttrycker sig musiskt innan de börjar prata” (ibid:29) Ericsson skriver även att “musiklyssnande innebär kommunikation även om den ofta är ordlös” vilket innebär en assertorisk sanning då författaren uttrycker sig då det ledande ordet i påståendet är *innebär* (ibid:29). Vidare skriver författaren att “spontana sånginslag överförs ofta från barn till barn och hjälpa dem att mötas i leken” (ibid:29). Detta påstående är också ett fall av assertorisk modalisering då ledordet är *överförs*.

Författarna Jan Fagius och Hugo Lagercrantz skriver att “oavsett hur förmågan till sång och musik har uppstått [...] så är det uppenbart att sång och spel utgör en ingrediens i det mänskliga livet, som det för varje nytt barns ankomst finns starka skäl att förvalta” (Fagius och Lagercrantz 2007:39). Detta är en assertorisk modalisering. Modaliseringen beror på orden *uppenbart* och *starka skäl* som är en affirmation till starka sanningsvärden. Ulla Sundberg hävdar att “talkommunikation är också av betydelse för sånglig kommunikation redan tidigt i livet” (Sundberg 2007:30). Igen så framgår en viss säkerhet i påståenden men författaren påpekar att något är av *betydelse* för något vilket gör det till en komplex modalisering. Sedermera bemöts vi av en assertorisk redogörelse angående socialt samspel och kommunikation. Heléne Don Lind hävdar att “sång och rörelser under trygga, positiva former i öppna och skapande miljöer är betydelsefulla” (Don Lind 2007:98). Författaren fortsätter med en assertorisk modalisering till genom att skriva “att kommunicera via rytm, sång och rörelse är ett genuint och ursprungligt behov hos oss från mycket långt tillbaka i vår utvecklingshistoria” (ibid:98) I samma antologi möter vi en mer komplex redogörelse om ämnet. Charina Widmark hävdar att “genom att använda rim och ramsor försöker våra lärare väcka nyfikenhet på det nya språket ljud och rytmer. Det gör att våra elever får lättare att lära in nya texter och får kompensation för den första tidens dåliga språkkunskaper” (Widmark 2007:103) Författaren skriver vidare att “Oftast är eleverna sämre på det svenska språket än man tror, men vi väljer hellre att förklara texten noggrant än att välja en språkfattig sång med tunt innehåll” (ibid:107). Dessa påståenden är ett fall av komplex modalisering då ingen enkel sanning framkommer i vare sig det första eller andra utlåtandet.

Socialt samspel och kommunikation är även ett prominent tema i Jederlunds bok *Musik och språk*. Jederlund menar att “det allra bästa exemplet på samtida holistisk kommunikation är väl musik” (Jederlund 2002:47). Här ser vi en frågeställning som inte blir framlagd som fråga. Jederlund verkar vilja vara säker på sin sak men ger inte tillräcklig med information för att stärka sitt påstående. Vi

anser därför påståenden som en komplex modalisering. Jederlund skriver vidare att “människans talade språk har således sitt ursprung i ett holistiskt protospråk, ett musikaliskt kommunikationssystem byggd på vokalljud, rörelser och gester och började förmodligen utvecklas hos de tidigaste människorna av vår egen art, homo sapiens, för runt 200 000 år sedan” (ibid:51). Här användas *började förmodligen utvecklas* vilket skapar en komplex modalisering då det inte finns någon enkel sanningshalt i meningen då merparten är baserat på spekulationer, att något kan vara men inte med säkerhet är. “Människans talande språk har således sitt ursprung i ett holistiskt protospråk, ett musikaliskt kommunikationssystem byggt på vokala ljud, rörelser och gester” (ibid:51) Här uttrycker författaren en säkerhet, vilket skapar en assertorisk modalisering, då påståendet innefattar *har således sitt ursprung*. Det sista citatet från Jederlund framkommer som en komplex modalisering. Jederlund hävdar att “däremot har jag mött både barn och vuxna som inte talar [...] för några av dessa har sången kunnat vara inkörsport även till talat” (ibid:121) I hela meningen ser vi en osäkerhet i antagandet med hjälp av ordet *kunnat vara*.

För Bjørkvold (2005) är socialt samspel och kommunikation också ett prominent tema. Bjørkvold skriver att “det sociala barnet utvidgar sin värld dramatiskt redan under första levnadsåret [...] och hela tiden har rörelse, rytm och språkets musikaliska intonering bokstavligen en själsutvecklande betydelse” (Bjørkvold 2005:29). Här ser vi återigen en enkel sanning då antagandet av författaren är sanningsenligt. Bjørkvold fortsätter i samma assertorisk bemötande att “det är mycket viktigt att barnet får ta emot den speciella känslomässighet och kommunikationskraft som finns i mammas- och pappas sång [...] sjung därför för ditt nyfödda barn, även om du är brummare [...] hela familjen behöver det” (ibid:29). Bjørkvold fortsätter att anamma den assertorisk modaliseringen när denne skriver “att jag en gång arbetade med hypotesen att lekande barn i alla kulturer sjunger spontant [...] de delar ett musikaliskt modersmål som tveklöst tar sig skilda uttryck beroende på lokal kultur och tradition, men som samtidigt är

tidlöst och universellt-ett grundläggande element i människans tidiga kommunikation och socialisering” (ibid:63). Med att hjälp av frasen *är tidlöst och universellt-ett grundläggande element* stärker författaren sitt eget antagande. Bjørkvold uppger vidare att “sången tillhör barnens gemensamma system av koder och det är livsviktig att behärska den, eftersom det banar väg för mänsklig uttrycksförmåga och tillväxt” (ibid:65). Här skriver Bjørkvold dels att *sången tillhör* och stärker det med *är livsviktig eftersom* vilket gör meningen till ett starkt assertorisk påstående. Författaren hävdar även att “Barnens spontansång har många funktioner som är gemensamma med talspråket, fast vissa av dem naturligtvis är speciellt anpassade till sång [...] moderna språkforskare brukar anse att det mänskliga språket har följande funktioner: kontaktskapande, informerande, identitetsmarkerande” (ibid:80). Meningen på första blick verkar vara assertorisk men författaren använder sig av *brukar anse* som innehåller en viss osäkerhet. Därför tolkar vi påståenden som komplex modalisering. Vid första tanke så verkar Bjørkvolds påståenden även vara grundade med en stark bakgrund, men vid en närmare titt på just detta citat så ser vi redan ett problem. Bjørkvold säger att *moderna språkforskare brukar anse att* men författaren nämner inte specifikt forskare eller specifika forskningsresultat som bevis för sitt påstående. Detta gör att påståendet blir relativt svagt grundade.

Wiklund (2015) hävdar att “vi kommunicerar med varandra för att skapa mening och förståelse [...] redan det ofödda barnet försöker förstå, sortera och ordna impulser och stimuli [...] språk är meningsskapande system [...] meningsskapande medieras, förs vidare, på olika sätt (Wiklund 2015:79). Här ser vi ett klart tecken på assertorisk modalisering då Wiklund skriver varken *kan ha* eller *borde ha* utan uttrycker istället i sitt antagande på ett säkert sätt. När vi söker efter vetenskaplig grund i form av forskningsresultat eller nämnda forskare, så finner vi inte det. Påståendet blir därmed relativt svagt även om den framställs som assertorisk sant. Även om författarna verkar vara säkra på sina antaganden, så framkommer inga definitiva forskningsgrunder när det gäller relationerna mellan

musik och språkutveckling. Bara för att det nämns forskning eller forskningsresultat så säger det inte att det är fundamentalt eller allmänt bevisat som sant. Samma antagande om sanningshalten, assertorisk, visas i nästkommande citat. “De estetiska språken musik, bild, dans, tecken, rörelse, teater, tal och skrift ger oss rika möjligheter att utveckla vårt språk”(ibid:79). Påståenden är ett fall av assertorisk modalisering då det inte framgår en osäkerhet ifrån text. Författaren använder frasering *ger oss rika möjligheter att utveckla språk*. “Det nyfödda barnet skapar sätt att uttrycka sig på utifrån vad det redan uppfattat i moderlivet, och prövar det i språklig form” (ibid:82). Författaren hävdar med en stark säkerhet genom att använda orden *skapar sätt att*. Påståenden kan därför tolkas som assertorisk modalisering. I samma bok ser vi dock en komplex modalisering i Ehrlins text som säger följande: ”Som vi kan se, betraktas musik först och främst som ett redskap för att stärka barnets språkliga och sociala utveckling [...] men musikaktiviteterna syftas alltså också till att barnen ska få emotionella upplevelser i musicerandet” (Ehrlin 2015:125). Författaren börjar med att påpeka *som vi kan se* vilket pekar på att det finns en sanningshalt, dock är det inte så pass starkt att det kan ses som assertorisk då ordet *men* förekommer.

Författaren Sæther (2014) tar upp kommunikation i boken *Barnet och musiken*. Han skriver att “för att kunna utveckla kommunikation måste vi därför utveckla något gemensamt” (Sæther 2014:84). Detta tolkar vi som en komplex modalisering då författarna använder orden *för att kunna* och *måste*. Likaså är nästkommande citat där ordet *kan* pekar på en komplex modalisering. “Liksom i talspråket kan musikaliska utsagor och respons på sådana uppfattas och delas mellan människor i en musikalisk dialog” (ibid:84). Författarna skriver vidare att “musik eller ljud fångar uppmärksamheten, och just detta har utnyttjats i musikaktiviteter med autistiska barn” (ibid:84). Påståenden är ett fall av assertorisk modalisering då den representerar en enkel sanning. Men på nästkommande sida finner vi en komplex modalisering då författaren använder det modala elementet *kan*. “Exemplet visar att sång kan bidra till att skapa kontakt och fungera för att

sätta igång samtal mellan människor” (ibid:85). “Utvecklingen av talspråk bygger alltså på den generella kommunikationen” (ibid:88). Detta påstående är assertorisk då den uttrycker mer än en viss säkerhet i språket.

Lagerlöf (2013) hävdar att “lärarna ofta använder musikstunderna för att barnen ska utveckla språkförståelse och social förmåga och inte för att utveckla barnens musikaliska kunnande” (Lagerlöf 2013:178) Detta anser vi att vara en komplex modalisering för att författaren använder ordet *ofta*. Detta skapar en ifrågasättning och inte en enkel sanning. Lagerlöf skriver vidare “att barnens gester är funktionella redskap som stödjer språkliga begränsningar när musiken beskrivs”, vilket är en assertorisk, enkel modalisering då författaren använder ordet *är* som visar att författaren är säkert på vad hon förmedlar med meningen (ibid:179). “Rörelserna kan därmed utgöra en språngbräda för att i samtal med t.ex. läraren utveckla barnens färdigheter vidare” (ibid:179). Här ser vi en komplex modalisering när termen *kan* är insatt. Lagerlöf väljer sedan en mer assertorisk riktning när hen skriver “att urskilja musikaliska aspekter, t.ex. starkt och svagt, är en väg att även nyansera sitt eget uttryck” (ibid:181). Här ser vi att ordet *är* framkommer i påståendet vilket visar att författaren uttrycker sig med säkerhet om ämnet. Likaså är säkerheten i nästa mening, där orden *ges barnen förutsättningar* används och därmed skapas en assertorisk modalisering. “Genom att iscensätta systematisk variation, föra metakognitiva dialoger med barnen och att rikta barnens medvetande mot skillnader och likheter mellan musikstycken, ges barnen förutsättningar till ett musicklärande” (ibid:189).

6.2.2 Lärande

Lärandet i förhållande till språkutveckling är en också återkommande faktor som spelar in i litteraturen. Schlyter (2013) hävdar att “ju bättre melodiförståelse ett barn har, desto bättre förståelse för rätt grammatikaliska meningar uppnås, och även en bättre förståelse för om meningen är en fråga eller ett påstående” (Schlyter 2013:27). Påståendet är en assertorisk modalisering, då Schlyter använder

ordföljden *ju bättre* och *desto bättre* som framkommer som en säkerhet i påståenden. Jederlund (2002) skriver att “i vistexter möter barn språklig variation och nya ord som vardagligt samtal sällan innehåller [...] sångerna blir då en källa till inläring av nya ord och begrepp och inspirerar som prosa och poesi till förståelse av hela sammanhang och berättelser” (Jederlund 2002:128) Jederlund skriver vidare att “den prosodiska utvecklingen, musiken i språket om man så vill, är sålunda basal och mycket viktig för att man skall kunna lyssna till, förstå och själv producera sammanhängande tal (ibid:150). Här tolkar vi meningen som assertorisk modalisering då frasen *mycket viktig* och ordet *är* används i påståenden som ger meningen ett starkt sanningsvärde. Jederlund hävdar även att “ökad fonologisk medvetenhet i förskoleåldern anses numera allmänt öka chanserna till god inläring”, (ibid:165) vilket är en assertorisk modalisering på grund av ordföljden *anses numera allmänt* som ger meningen ett starkt sanningsvärde. Författaren skriver vidare att “när vi vet att musikpedagogik kan ge vinster inom till exempel språk- och matematikundervisning [...] skulle fältet ligga öppet för nysatsningar på musik, och på musikspråksförskolans arbetssätt, på varenda förskola och skola där behov av språkstimulans finns” (ibid:232-233). Detta påstående är ett fall av komplex modalisering då författaren använder sig av orden *kan* och *skulle*. Det saknas säkerhet i uttalandet. Även om detta påstående är komplex så ser vi igen inget vetenskapliga referenser i bevis kopplat till uttalandet.

Bjørkvold hävdar med en säkerhet att “om barnet skall lyckas måste de ha tillgång till alla sina uttrycksmedel [...] kroppens mognad, språk och sång medverkar till att sätta ord på saker och ting” (Bjørkvold 2005:45). Detta påstående tolkar vi som assertorisk och enkel modalisering då författaren hävdar att om en följer föreskrifterna så kommer utgången blir på ett visst sätt. I Pramling Samuelsson och Tallberg Bromans antologi skriver Lagerlöf att “rörelserna kan därmed utgöra en språngbräda för att i samtal med t.ex. läraren utveckla barnens färdigheter vidare” (Lagerlöf 2013:179.) Författarna använder ordet *kan* i sitt

påstående vilket verkar osäker. Därmed anser vi citatet vara en komplex modalisering. I samma antologi finner vi dock en mer assertorisk tillvägagång när Holmberg skriver “ur ett med-perspektiv, blir musikens mening att illustrera eller levandegöra något annat än musik [...] i detta sammanhang får alltså musiken snarare funktionen som medel än som mål för lärandet” (Holmberg 2013:204). Samma författare skriver vidare att “lärande där musik agerar medel för ett annat mål, skulle kunna tolkas handlar mer om socialisering, aktivering och utforskande än problematisering och formulerande av uppfattningar” (ibid:204). Detta är en komplex modalisering då frasen *skulle kunna tolkas* framkommer och därmed skapar en osäkerhet i sanningsvärdet.

De huvudsakliga relationer som framkommer i litteraturen och som vi har bestämt oss att tar upp i denna studie i kapitlen 5.1, 5.2 och 5.3 är *hjärnans funktion i musik och språkutveckling*, *socialt samspel och kommunikation i musik och språkutveckling* och *lärande i musik och språkutveckling*. Dessa tre relationer är återkommande, och är av stort vikt i samtliga av de litterära verken. De tre huvudsakliga relationer är grundade både i forskning, samt i författarnas yrkeslivserfarenhet och observation. Överhängande majoriteten hävdar att det finns relationer mellan musik och språkutveckling men dessa är grundade på olika sätt. Till exempel skriver Bjørkvold att “barnens spontansång har många funktioner som är gemensamma med talspråket, fast vissa av dem naturligtvis är speciellt anpassade till sång [...] moderna språkforskare brukar anse att det mänskliga språket har följande funktioner: kontaktskapande, informerande, identitetsmarkerande” (Bjørkvold 2005:80). Vid första tanke så verkar Bjørkvolds påståenden vara grundade med en stark bakgrund, men vid en närmare titt på just detta citat så ser vi redan ett problem. Bjørkvold säger att *moderna språkforskare brukar anse att* men författaren nämner inte specifikt forskare eller specifika forskningsresultat som bevis för sitt påstående. Detta gör att påståendet blir relativt svagt grundade. Bjørkvold skriver vidare att “det sociala barnet utvidgar sin värld dramatiskt redan under första levnadsåret [...] och hela tiden har rörelse, rytm och

språkets musikaliska intonering bokstavligen en själsutvecklande betydelse” (ibid:29). Påståendet är en enkel sanning men är inte uppbackat med vetenskapligt bevismaterial. Utan vetenskapligt bevis så tolkar vi även detta påstående som relativt svagt grundade. Wiklund (2015) hävdar även att “vi kommunicerar med varandra för att skapa mening och förståelse [...] redan det ofödda barnet försöker förstå, sortera och ordna impulser och stimuli [...] språk är meningsskapande system [...] meningsskapande medieras, förs vidare, på olika sätt” (Wiklund 2015:79). Återigen, när vi söker en grundning, så saknas det en vetenskaplig grund i form av forskningsresultat eller nämnda forskare. Påståendet blir därmed relativt svagt även om den framställs som assertorisk sant. Även om författarna verkar vara säkra på sina antaganden, så framkommer inga definitiva klartecken när det gäller relationerna mellan musik och språkutveckling. Bara för att det nämns forskning eller forskningsresultat så säger det inte att det är fundamentalt eller allmänt bevisat som sant. Många påståenden i litteraturen innehåller assertorisk modalisering men samtidigt så är dessa är inte tillräckligt grundade i vetenskapligt bevis för att kunna tillskriva dem styrka. I ytterligare ett exempel Jederlund skriver vidare att “när vi vet att musikpedagogik kan ge vinster inom till exempel språk- och matematikundervisning [...] skulle fältet ligga öppet för nysatsningar på musik, och på musikspråksförskolans arbetssätt, på varenda förskola och skola där behov av språkstimulans finns” (Jederlund 2012:232–233). Även om detta påstående är komplex så ser vi igen inget vetenskapligt bevis kopplat till uttalandet.

6.2.3 Hjärnans funktion

Ett ytterligare tema som nämns i litteraturen är hjärnans funktion i både musik och språkutveckling. Schlyter (2013) menar att “musik och språk är medfödda neuronala och intuitiva förmågor”, samt att “dessa förmågor verkar vara nära sammanflätade i de neuronala nätverken i hjärnan” (Schlyter 2013:26). Uttrycket *verkar vara* är en komplex modalisering, enligt modell i kapitel 3.2 och 3.3 och det är enligt författarens kunskaper antagligen sant. Hjärnans funktion i

sammanband med musik diskuteras även av Jederlund (2002) som skriver att “[...] det finns belägg för att talspråkets prosodi och musikens melodiska kontur, vilket båda omfattar såväl tonhöjdsvariation som rytmisk variation, processas av gemensamma neurala nätverk” (Jederlund 2002:67). Även *det finns belägg för* är en komplex modalisering eftersom det inte är en vedertagen sanning. Varken Schlyter eller Jederlund belägger dock sina påståenden med hjälp av forskning kopplat till hjärnans funktion i musik och språkutveckling. Både Jederlund och Schlyter ser förmodligen sina påståenden som antagligen sanna utifrån vad de har skrivit och deras erfarenhet i arbetet med musik och språk kopplat till barns utveckling. Enligt analysmodellen för epistemiska uttryck så verkar både påståenden även vara ett exempel av epistemisk mediation, då de båda anger “antingen den typen av kunskapskälla [...] eller också själva intagandet av kunskap i talarens medvetande, utan specifikation av typen av kunskapskälla” (Kronning 2009:181).

Wedin går vidare genom att referera till den tyska forskaren Stefan Koelsch som också har arbetat med hjärnan, musik och språkutveckling. Enligt Schlyter (2013) menar Koelsch “att det inte är någon skillnad på aktiviteten i hjärnan när vi sysslar med språk eller med musik” (Ibid:27) Vid första intrycket så verkar Schlyter påstående vara en enkel sanning, en assertorisk modalisering men Schlyter refererar till en forskare vilket igen är ett fall av komplex modalisering. Jederlund (2002) skriver att “minneslagring av sång skapar alltså mer komplexa nätverk än minneslagring av enbart melodi eller enbart text [...] att lära sångens form underlättar minnet av båda [...]” (Ibid:63). Här saknas en sekundär kunskapskälla men Jederlund tillskriver sig själv expertis utifrån vad Jederlund har sett och arbetat med. Trots Jederlunds assertoriska uttalande är detta alltså ett fall av komplex modalisering eftersom författaren inte är helt säker på sanningshalten. Jederlund även refererar till en studie av Koelsch och Jentschke som hävdar att “the neurophysiological mechanisms underlying syntax processing in music and language are developed earlier, and more strongly, in children with musical

training” (Ibid:64). Med detta anser forskarna att barn som får någon form av musikalisk träning utvecklas starkare och tidigare i att bearbeta samt att använda meningsuppbyggnad och satslära. Jederlunds påstående om minneslagring av sång verkar också vara ett exempel av epistemisk mediation samt att den är assertorisk. Assertorisk betyder inte att något är sant utan att uttalandet har ett starkt sanningsanspråk – författaren hävdar att det är sant.

”Ljud förstärker också minnen och känslor och människan använder ljud för att komma ihåg” (Schlyter 2013:24). Detta är ett fall av assertorisk modellering då författaren affirmerar sitt påstående. Det är även Schlyters påstående att ”lyssnar vi på musik som vi gillar aktiveras samma belöningssystem i hjärnan när vi äter god mat eller choklad, har sex eller tar droger” (ibid:24). Schlyter skriver vidare att ”hjärnans utvecklas av musik [...] de forskare som tittat på hjärnan ser starka samband mellan flera områden” (ibid:25). Även om Schlyter uttrycker sig assertorisk så är detta ett fall av komplex modalisering då hon pratar om andra forskare som ser starka samband. Osäkerheten bakom forskningen kvarstår då det inte står att det är direkta avgörande sammanband. Schlyter hävdar även att ”ljud ger information om händelser eller företeelse [...] ljudet blir en spegel av händelser” (ibid:25). Här har vi en assertorisk modalisering, då det verkar vara sant enligt författarens uppfattning.

När Jederlund talar om kopplingen mellan hjärnan och språket så säger denne att: “människans talade språk har således sitt ursprung i ett holistiskt protospråk, ett musikaliskt kommunikationssystem byggd på vokalljud, rörelser och gester och började förmodligen utvecklas hos de tidigaste människorna av vår egen art, homo sapiens, för runt 200 000 år sedan” (Jederlund 2002:51). Här ser vi att författaren gör en assertorisk modulering med ordet *har*. Dessutom ser vi en komplex modalisering i ordet ”förmodligen” då sanningsvärdet inte är så pass starkt att Jederlund endast kan förlita sig på det som en enkel sanning. Påståenden är därmed också ett fall av komplex modalisering.

Sæther (2014) skriver att “hjärnforskning antyder att det prosodiska och det segmentella styrs av varsin hjärnhalva [...] man menar att det prosodiska mönstret i språket lärs tidigt och före det segmentella” (Sæther 2014:88). Detta är en komplex modalisering då författarna skriver *antyder* vilket medför en osäkerhet på sanningsvärdet. Författarna skriver vidare att “när barn behärskar språkets intonation, rytm, betoning och fraslängd, fokuserar de mer på vokaler och konsonanter”, vilket medför en assertorisk modalisering då vi inte finner några belägg för att författaren tvekar på sanningsvärdet eller avsäger sig något ansvar (ibid:88). “Med andra ord kan musikaliska aktiviteter som innehåller frasering, betoning, rytm och intonation, stimulerar utveckling av talspråk” (ibid:88) Detta är också ett assertorsisk påstående som går under samma premiss som föregående citat. Även Pernilla Lagerlöf påpekar att “[...] genom att iscensätta systematisk variation, föra metakognitiva dialoger med barnen och att rikta barnens medvetande mot skillnader och likheter mellan musikstycken, ges barnen förutsättningar till ett musicklärande”, vilket pekar på en assertorisk modalisering då författaren skriver det som en vedertagen sanning i frasen “ges barnen förutsättningar till ett musicklärande” (Lagerlöf 2013:189).

6.3 Sammanfattning

De relationer som framkommer i litteraturen och som vi har bestämt oss att ta upp i denna studie i kapitlen 5.1 och 5.2 är *samspel och kommunikation*, *lärande* och *hjärnans funktion*. Dessa tre relationer är återkommande, och är av stort vikt i samtliga av de litterära verken som vi har studerat. Den huvudsakliga relationen som lyfts fram i utvald litteratur är *samspel och kommunikation* som tas upp av sammanlagt tolv författare. Vidare lyfts *lärande* fram som en dominant relation mellan musik och språkutveckling som tas upp av sammanlagt sex författarna. Den sista relationen mellan musik och språkutveckling som blev prominent är *hjärnans funktion*. Denna relation lyfts fram av fyra författare. Genom att analysera litteraturen visar en överhängande majoritet av författarna genom sina påståenden

att det finns relationer mellan musik och språkutveckling men dessa är grundade på olika sätt. De citat som vi analyserade innehåller antingen assertorisk eller komplex modalisering.

7 Diskussion

Följande kapitel syftar till att reflektera över och diskutera resultatet i förhållande till tidigare forskning. Kapitlet kommer även att reflektera över metodval och ge en inblick till vidare forskning.

7.1 Resultatdiskussion

I resultatavsnittet 6.1 nämndes de huvudrelationer som framkom i litteraturen är *samspel och kommunikation, lärande och hjärnans funktion*. I den tidigare forskningen nämnde Katharina Dahlbäcks studie. Dahlbäcks resultat visar också på en positiv påverkan på barnens språklig lärande, kommunikationsförmåga och det sociala samspelet, när musiken introducerades i en språkorienterad lärmiljö. I resultatet skrev Dahlbäck exempelvis att “gränsen mellan tal, sång, poesi och musik är flytande” (Dahlbäck 2011:117). Dahlbäcks arbete var begränsat till ett visst antal barn, en viss tidsperiod och inom en viss ålder. Dock om vi jämför hennes resultat med vårt så framkommer några likheter. Både Dahlbäcks och vårt resultat framhävde liknande kopplingar mellan musik och språk.

I avsnitt 6.2 undersöktes den utvalda litteraturen, det vill säga författarnas påståenden samt hur dessa är grundade. Det vi fann var att författarna tenderade till att använda mängder av komplexa antaganden och verkade samtidigt validera sina påståenden genom sina akademiska professioner. Varje författare, även om de följer en viss kod när de skriver litteratur inom en viss genre, har en glimt av originalitet eller personlig stil i skrivandet för att göra texten mer intressant och färgstark. Därför kan vi inte med säkerhet säga att alla de *assertoriska* eller *komplexa* modaliseringar var avsiktliga av författarna. Inom musikpedagogik kunde vi inte hitta en analys som liknade vår och använde sig av samma analysverktyg, epistemisk modalisering enligt Kronning (2009).

Även om författarna verkar vara säkra på sina antaganden, så framkommer inga definitiva forskningsgrunder när det gäller relationerna mellan musik och språkutveckling. Bara för att det nämns forskning eller forskningsresultat så säger

det inte att det är fundamentalt eller allmänt bevisat som sant. Många påståenden i litteraturen innehåller assertorisk modalisering men samtidigt är dessa inte tillräckligt grundade i vetenskaplig forskning för att kunna tillskriva dem styrka. De flesta författarna är antingen någon form av experter på området, eller är professionella musiklektorer med ett allmänt intresse för musikens funktion i språkutveckling. De citat som analyserades visade sig vara antingen assertorisk eller komplex, men utan tillräckliga vetenskapliga grunder i en stor del av uttalandet kan vi inte säga att uttalandena bygger på tillräckligt starka underlag. I jämförelse med Turnbull och Saxtons (1997) resultat så visade det sig att deras resultat var av mindre vikt för oss då Turnbull och Saxtons arbete primärt fokuserade på ansiktsuttryck kopplat till vilken utsträckning just modala uttryck används.

7.2 Metoddiskussion

Vi valde att använda Kronnings (2009) analysverktyg, epistemisk modalisering. Kronnings arbete riktar sig mer åt att jämföra epistemiska uttryck mellan olika romanska språk vilket visade sig irrelevant för vår studie. Analysverktyget i sig kunde dock användas för att undersöka den utvalda litteraturen. Ingen av oss förväntade sig att finna så många frågetecken som tillkom genom användning av vårt analysverktyg.

Inom musikpedagogik kunde vi inte hitta en analys som liknade vår och använde sig av samma analysverktyg, epistemisk modalisering enligt Kronning (2009). Detta verktyg kan dock ge ett nytt sätt att bemöta analysen av text även inom musikpedagogik eller musikvetenskap. Med hjälp av modala uttryck kan vi läsa mellan raderna. Vi kan extrahera information som inte är uppenbar genom att använda detta verktyg även om vi inte kan säga att det finns stor styrka i författarens uttalande enligt vårt analysverktyg i kapitlet 4.5.

Vi tycker att analysverktyget fungerade ypperligt, förutsatt att användaren har en förståelse för verktygets begränsningar. Innan vi bestämde oss för att

använda Kronnings analysverktyg övervägde vi om vi skulle satsa på en intervjustudie. Hade vi intervjuat fem musikpedagoger hade det kanske kommit fram mer konkreta svar. Dock hade resultatet endast bidraget till forskning med fem pedagogers åsikter. Genom litteraturstudien har vi kunnat ge en utökat syn på musikens funktion i språkutveckling.

7.3 Förslag till vidare forskning

Vi skulle vilja forska vidare om musikens funktion i språkutveckling men genom att använda andra verktyg. För kunna ge en bredare insyn till musikpedagogers åsikter skulle det vara intressant att genomföra studien med hjälp av en online-enkät som publiceras på Facebookgruppen *Musiklärarna*. Just nu har gruppen 5150 aktiva musikpedagoger inom hela Sverige som medlemmar. Även om det är ett högt antal medlemmar så hade det räckt med att nå ut till ett mindre antal av dessa pedagoger för att få att samverka samt delta enkäten. Det skulle medföra att ge ett bredare perspektiv utifrån pedagogernas erfarenheter angående musikens funktion i språkutveckling. Studien kan i sådana fall genomföras med en kvalitativ ansats då man presenterar resultatet i form av statistik.

8 Referenser

Angelo, Elin & Sæther, Morten). *Barnet och musiken*. Oslo: Universitetsförlaget

Bjørkvold, Jon-Roar (2005). *Den musiska människan*. Stockholm: Liber.

Dahlbäck, Katharina (2011). *Musik och språk i samverkan - En aktionsforskningsstudie i årskurs 1*. Göteborgs universitet. Tillgängligt från:
https://gupea.ub.gu.se/bitstream/2077/27887/1/gupea_2077_27887_1.pdf

Don Lind, Helene (2007). Musik och rörelse hör ihop! I Fagius, Gunnel (red.).
Barn och sång - om rösten, sångerna och vägen dit. sid. 90-99. Lund:
Studentlitteratur.

Ehlin, Anna (2015). Musik i förskolan. I Hofvander Trulsson, Ylva & Houmann,
Anna (red.). *Musik och lärande i barnets värld*. sid.119-129. Lund:
Studentlitteratur.

Eriksson Barajas, Katarina, Forsberg, Christina & Wengström, Yvonne (2013).
Systematiska litteraturstudier i utbildningsvetenskap, Natur & Kultur
Akademisk.

Eriksson, Marie (2013). *Musik i förskolan: Inspiration och lärande i sagans värld*. Stockholm: Lärarförbundets Förlag.

Fagius, Gunnel (red.). *Barn och sång - om rösten, sångerna och vägen dit*. Lund:
Studentlitteratur.

Fagius, Jan & Lagercrantz, Hugo (2007). Barnet, hjärnan, musiken och sången. I Fagius, Gunnel (red.) *Barn och sång - om rösten, sångarna och vägen dit*. sid. 32-40. Lund: Studentlitteratur.

Holmberg, Ylva (2013). Centrerat innehåll i musikstunder. I Pramling Samuelsson, Ingrid & Tallberg Broman, Ingegerd (red.). *Barndom, lärande och ämnesdidaktik*. sid.193-208. Lund: Studentlitteratur.

Hofvander Trulsson, Ylva & Houmann, Anna (red.). *Musik och lärande i barnets värld*. Lund: Studentlitteratur.

Hägerfelth, Gun (2012). *Språkarbete i alla ämnen*. Stockholm: Liber.

Jakobsson, Anders (2012). Sociokulturella perspektiv på lärande – Lärande som begreppsmässig precisering och koordinering. sid.152-170. *Pedagogisk forskning i Sverige* Nr 3-4

Jederlund, Ulf (2002). *Musik och språk: ett vidgat perspektiv på barns språkutveckling och lärande*. Stockholm: Runa Förlag.

Lagerlöf, Pernilla (2013). Att berika barns musikaliska lyssnande. I Pramling Samuelsson, Ingrid & Tallberg Broman, Ingegerd (red.). *Barndom, lärande och ämnesdidaktik*. sid.177-189. Lund: Studentlitteratur.

Kronning, Hans (2009). Talarens ansvar för sitt yttrande, om epistemiska uttryck i de romanska språken. sid.177-199. *Kungl. Vitterhets Historie och Antikvitets Akademiens årsbok 2009, Kungl. Vitterhetsakademin, Stockholm*.

Nationellt centrum för svenska som andraspråk, *Vad är språk- och kunskapsutvecklande arbetsätt?*

Hämtat den 11.11.2017 från <http://www.andrasprak.su.se/om-oss/vanliga-fr%C3%A5gor/grundskola/vad-%C3%A4r-spr%C3%A5k-och-kunskapsutvecklande-arbets%C3%A4tt-1.96386>

Schlyter, Michael (2013). *Musiken, språket och hjärnan*. I Wedin, Eva Nivbrant (2013). *Utveckla språket med musik*. sid.24-37. Hestra: Isaberg Förlag.

Sundberg, Ulla (2007). *En flygande start - barnets första steg mot talat språk*. I Fagius, Gunnel (red.). *Barn och sång - om rösten, sångarna och vägen dit*. sid.25-31. Lund: Studentlitteratur.

Sæther, Morten (2014). *Musikalisk utveckling - en helhet*. Ingår i Angelo, Elin & Sæther, Morten). *Barnet och musiken*. sid.71-121. Oslo: Universitetsförlaget.

Turnbull, William & Saxton, Karen L. (1997). *Modal expressions as facework in refusals to comply with request: I think I should say 'no' right now*. sid.145-181. *Journal of Pragmatics* 27.

Wedin, Eva Nivbrant (2013). *Utveckla språket med musik*. Hestra: Isaberg Förlag

Widmark, Charina (2007). *Sång och integration i skolan - så arbetar vi i Bergsjön*. I Fagius, Gunnel (red.). *Barn och sång - om rösten, sångarna och vägen dit*. sid.100-108. Lund: Studentlitteratur.

Wiklund, Ulla (2015). *Musik för alla barn?* I Hofvander Trulsson, Ylva & Houmann, Anna (red.). *Musik och lärande i barnets värld*. sid.79-94. Lund: Studentlitteratur.

9 Bilaga

Litteraturlista

Tid	Titel	Författare, Författares validitet	Innehåll
2002/ 2011	<i>Musik och språk, ett vidgat perspektiv på barns språkutveckling och lärande</i>	Ulf Jederlund - utbildad musikhandledare, musikerapeut, legitimerad psykoterapeut	Boken handlar om musikens samspel med språk. Författaren tar upp fonetisk medvetenhet, musik och språkens gemensamma rötter och hur dessa utgör en gemensam utvecklingslinje för människans språkutveckling.
2005/ 2009	<i>Den musiska människan</i>	Jon-Roar Bjørkvold, Professor i musikvetenskap, Oslo- universitet	Författaren skriver om människolivet och dess förhållande till musisk pedagogik. Boken går igenom stadier från foster och dess bemötande med ljud, rörelser och rytmik. Vidare tar författaren upp spontansång i relation till ton, melodi och kommunikation. Därefter följs det med barnets möte med skolan och ungdomens frigörande i den musikaliska sfären. Boken handlar om hur inläring, lärande och livsutveckling har en funktionell sammankoppling. Bjørkvold argumenterar för en helhetssyn, där den kognitiva utvecklingen är i sammansättning med känslor och förnimmelser som ovärderliga delar.
2007	<i>Barn och sång - om rösten, sångerna och vägen dit</i>	Gunnel Fagius (red.) - forskningssamordnare (Uppsala Universitets Körcentrum); Musikkonsulent för Svenska Kyrkan (nationellt) Heléne Don Lind - Rytmik- och Danspedagog (GIH Idrottshögskolan & Kungl. Musikhögskolan) Bengt Olof Engström - tid. Musikkonsulent (Skolöverstyrelsen); metodiklektor (Umeå); intendent (Norrköpings orkestraförening), konserthuschef (Stockholm)	Boken handlar om sången, hur den grundläggs i barns tidiga år, hur barns hjärna bearbeta musikaliska impulser samt vilken betydelse bland annat improvisation och rörelse har för att väcka barns intresse i att sjunga. Boken även tar upp hur sång, musik och språk samspelar och påverkar varandra.

		<p>Jan Fagius - docent och överläkare (neurologiska kliniken, Akademiska Sjukhuset, Uppsala); körsångare & amatörmusiker</p> <p>Hugo Lagercrantz - professor i barnmedicin och överläkare (Karolinska Institutet)</p> <p>Anita McAllister - med doktor och logoped (Linköpings Universitet)</p> <p>Ulla Sundberg - arbetar i avdelning för fonetik (Stockholms Universitet)</p> <p>Bertil Sundin - forskare om barns musikaliska skapare och tid. Lektor och docent (Stockholms Universitet)</p> <p>Maria Södersten - docent och logoped (Karolinska Universitetssjukhuset) - arbeta med röststörningar</p> <p>Graham F. Welch - Professor i musikpedagogik (University of London)</p> <p>Charina Widmark - sångpedagog och körledare/skolledare (Kulturskolan i Bergsjön, Göteborg)</p>	
2013	<i>Utveckla språket med musik</i>	Eva Nivbrandt Wedin - utbildad rytmiklärare, musiklekrare, psykologilärare lektor vid Kungl. Musikhögskolan i Stockholm.	Boken handlar om hur språket utvecklas med musik och den även innehåller ett antal övningar som kan hjälpa barn att utveckla språket med musik. Författaren talar om vikten bakom rytm, puls, melodi, betoning, dynamik, klang och även prosodi. Boken tar upp barns språkutveckling från och med barndoms tidigare stadier. Boken även talar om hur musik och rytmik kan användas som ett verktyg i undervisningen för att främja barns läs- och skrivkunskaper.
2013	<i>Barndom, lärande och ämnesdidaktik</i>	Redaktörer:	Boken är en antologisk sammansättning av 12 kapitel om

		<p>Ingrid Pramling Samuelsson - Professor i förskolepedagogik</p> <p>Ingegerd Tallberg Broman - docent i pedagogik</p> <p>Författare: Anders Arnqvist - Professor i pedagogiskt arbete, Karlstads universitet.</p> <p>Barbro Bruce - leg.logoped, med. dr i logopedi och arbetar som biträdande professor i utbildningsvetenskap</p> <p>Ylva Holmberg - förskollärare, rytmikpedagog</p> <p>Elisabeth Jennfors - fil.mag. och universitetsadjunkt i Svenska och Svenska som andraspråk vid Malmö högskola.</p> <p>Agneta Jonsson - Förskollärare och universitetsadjunkt i didaktik.</p> <p>Pernilla Lagerlöf - Förskollärare, masterexamen i specialpedagogik.</p> <p>Jonna Larsson - Förskollärare</p> <p>Åsa Ljunggren - Grundskollärare i svenska och franska</p> <p>Niklas Pramling - Professor i pedagogik</p> <p>Sonja Sheridan - Professor i pedagogik, Institutionen för pedagogik, kommunikation och lärande vid Göteborgs universitet.</p>	<p>lärande, barndom och ämnesdidaktik. De olika kapitlen, samt olika författarna, samtalar om hur barn lär sig språk och kommunikation, naturvetenskap och teknik, samt estetik i förskolan.</p> <p>Samtliga kapitel är baserade på diverse empiriska och praktiska studier från förskola. Talar om vikten av barns perspektiv, för en pedagogs tillvaratagande, i samtala och verbala intryck kring ett innehåll. Boken talar om visuella intryck och digitala verktyg och dess påverkan på dels barnen, villkor för lärande och behovet av förändrande kunskaper.</p>
--	--	--	---

		<p>Linnea Stenliden - Lärarytbildare vid Linköpings universitet</p> <p>Susanne Thulin - Förskollärare och universitetslektor i pedagogik, Kristianstad</p> <p>Hanna Thuresson - Förskollärare</p> <p>Pia Williams - Professor i barn- och ungdomsvetenskap, Institutio- nen för pedagogik, kommunikation och lärande vid Göteborgs universitet.</p> <p>Eva Ärlemalm-Hagsé - Lärare och forskare vid Mälardalens högskola.</p> <p>Carina Hermansson - Universitetsadjunkt vid Högskolan Kristianstad och doktorand vid Estetisk- filosofiska fakulteten, Karlstad universitet.</p>	
2013	<i>Musik i förskolan: inspiration och lärande i sagans värld</i>	Marie Eriksson - Förskollärare	Boken handlar primärt om inspiration och lärande, kopplat till egengjorda observation i kommunikation och rörelser med hjälp av sånger. Den beskriver även praktiska metoder samt ett konkret pedagogiskt arbete med musik och rörelse. Boken riktar sig till användningsområden för sång, musik och rörelse i förskolan och är ämnat till verksamma pedagoger och rektorer i förskola och förskoleklass, samt till lärarstudenter.
2014	<i>Barnet och musiken, en introduktion till musikpedagogik för förskollärare</i>	Elin Angelo - Professor i musikutbildning NTNU, Trondheim, undervisar grundutbildning och forskarutbildning på musik- och konstutbildning samt forskarkurser inom vetenskap och metodologi. Morten Sæther - Förste lektor i pedagogik Did DMMH, Trondheim	Boken utgår ifrån olika perspektiv som bland annat kognitivism, antropologiskt perspektiv, och sociologiskt perspektiv och applicerar dessa till musikalitet och dess praktiska innebörd för pedagogen. Författarna kopplar musikalisk utveckling till enhetlighet utveckling hos barn i förhållande till sociala samspel, kommunikation, talspråk och kognition. Författarna resonerar om

			estetik, lek och kreativitet som en bärande kraft till utforskande i livet och även kopplar musikens värde till språk. Boken även exemplifierar förberedande till- och genomförande av arbete med musik i förskolan.
2015	<i>Musik och lärande i barnets värld</i>	<p>Ylva Hofvander-Trulsson (red.) - Doktor musikpedagogik lektor Konstnärliga fakulteten, Lunds universitet</p> <p>Anna Houmann (red.) - Doktor i musikpedagogik, lektor vid Konstnärliga fakulteten, Lunds universitet</p> <p>Författare:</p> <p>Pamela Burnard, PhD - lärare i utbildning vid utbildningsfakulteten vid University of Cambridge</p> <p>Stina Abrahamsson - rytmiklärare & Stina Wennberg – körledare, rytmikpedagog och föreläsare</p> <p>Ylva Hofvander-Trulsson - Doktor musikpedagogik lektor Konstnärliga fakulteten, Lunds universitet</p> <p>Anna Houmann - Doktor i musikpedagogik, lektor vid Konstnärliga fakulteten, Lunds universitet</p> <p>Ulla Wiklund – svensk musiker, kompositör och artist</p> <p>Ingeborg Lunde Vestad, PhD – Fakultet för utbildning och naturvetenskap, Hedmark Högskola Norge</p> <p>Anna Ehrlin, PhD i musikvetenskap med musikpedagogisk inriktning och docent i pedagogik med inriktning mot estetiska uttrycksformeg och docent i</p>	Boken är en antologi som syftar till att inspirera till arbete med musik i förskola och skola för att utveckla barnens språk. Författarna beskriver samspelet mellan pedagoger och barn i lärandeprocessen. Boken skrevs utifrån aktuell forskning och erfarenheter och den tar upp musikalitet, kreativitet och skaparlust i barnet och dess omgivning.

		<p>pedagogik med inriktning mot estetiska uttrycksformer</p> <p>Edel Sanders, PhD – ordförande för psykologi vid University of New York i Prague</p> <p>Helga Rut Gudmundsdottir, docent i musikutbildning, Islands Universitet</p>	
--	--	---	--